

RAJKO ROGINIĆ: INFRACRVENO
TERMORIZIJSKO SNIMANJE

Lucija Migles

Nova usluga HEP ESCO-a

Uobičajene usluge HEP ESCO-a u energetici, od ožujka o.g. dopunjene su još jednom - snimanjem IC termovizijskom kamerom, koja se za sada pretežito koristi pri izradi projekata energetske učinkovitosti, ali se nudi i kao zasebna usluga za preglede objekata i postrojenja

Rajko Roginić, inženjer strojarstva i stručni specijalist inženjer zaštite na radu, koji u HEP ESCO-u radi u Odjelu za pripremu i izvedbu projekata, položio je prvi stupanj školovanja prema hrvatskoj i međunarodnoj normi za rad s infracrvenom termovizijskom kamerom. U pripremi za daljnje školovanje su još dva stupnja obrazovanja za IC termografiju, a uvjet za drugi stupanj školovanja je šest mjeseci iskustva u radu s kamerom. Školovanje je organizirao Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, Centar za transfer tehnologija d.o.o.

Termovizija je prisutna u Hrvatskoj petnaestak godina, a pretežito se koristila za potrebe održavanja industrijskih pogona. Od 2005. djeluje i Udruga za infracrvenu termografiju - HUICT, a Rajko Roginić njen je član.

Učinkovita, isplativa i brza metoda

Prema definiciji, termografija je neizravna, bez kontaktna metoda mjerenja i bilježenja temperature i njezine temperaturne razdiobe na površinama objekta. Što to zapravo znači objasnio nam je R. Roginić:

- Poznato je da su zgrade veliki potrošači energije, kako za grijanje, tako i za hlađenje. Uporabom termovizijske kamere otkrivaju se nepravilnosti koje mogu utjecati na njihove gubitke. Termografsko mjerenje je učinkovita, isplativa i brza metoda pri energetskim

pregledima zgrada, a koristi se i za prikupljanje podataka o gubicima na teško dostupnim mjestima, kao što su instalacije grijanja, ventilacije i klimatizacije te električne i strojarke instalacije pod opterećenjem, kada se gubici ne detektiraju vizualno.

Kao prednosti termovizije navodi i činjenicu da se mjerenje obavlja na daljinu, bez utjecaja na toplinsku ravnotežu, a rezultat temperaturne raspodjele cijele površine mjerenja se dobiva jako brzo. Naravno, kao i kod svake metode postoje i manji nedostaci, primjerice, udaljenost od objekta koji se snima mora biti minimalno 30 centimetara, ne može se mjeriti preko stakla budući da je ono za optičku leću termovizijske kamere nepropusno, a magla i kiša mogu znatno utjecati na rezultat mjerenja. Povoljni uvjeti za termografsko snimanje ostvareni su kada postoji razlika u temperaturi objekta i okoline od barem deset stupnjeva Celzijusovih i kada nema padalina. Za snimanje bi također morao postojati toplinski tok u zidovima, odnosno grijanje ili hlađenje.

Kvalitetan dijagnostički alat za ono što se ne može vizualno detektirati

Uz zgradarstvo, termovizijska se kamera najčešće primjenjuje u strojarstvu, elektrotehnici, medicini te za istraživanje i razvoj. Rezultat snimanja prikazan je termogramom, odnosno grafičkim prikazom temperaturne raspodjele po površini objekta, na temelju kojeg je moguće brzo odrediti građevinska i toplinsko-energetska obilježja zgrada te stanja energetske sustava.

- Do sada je novu uslugu HEP ESCO-a koristilo nekoliko tvrtki, pretežito unutar projekata energetske učinkovitosti. Riječ je o snimanju parovoda, kotlovnica i vanjske ovojnice objekata. Zanimljivo je da se kamerom može detektirati i propuštanje u podnom grijanju. Da bi se sanirao kvar, ne mora se raskopati cijeli pod, već samo izolirani dio, naglasio je R. Roginić.

Kamera koju on koristi je tipa Thermopro TP8 IR, proizvođača Guide Wuhan. Očekuje se pružanje usluge snimanja termovizijskom kamerom i fizičkim osobama, ali još uvijek nije određena cijena za individualne usluge.

Jedan od većih problema u energetici su skriveni kvarovi koji u najnepovoljnijem trenutku mogu izazvati prekid energetske procesa. Stoga je infracrvena tehnologija korisna za preventivno održavanje postrojenja, jer se mogu otkriti *slaba mjesta*. Tom metodom mogu se promatrati visokonaponska oprema, razvodni ormari, motori, crpke... Ili pak gubici u izolaciji i dok su električni sustavi pod opterećenjem. Termovizijska snimanja sprječavaju opsežnu i skupu sanaciju, mogu biti dio programa preventivnih održavanja te naknadne kontrole izvedenih radova. Od HEP-ovih objekata, posljednja je snimljena Poslovna zgrada sjedišta HEP-a u Zagrebu i izrada analize je u tijeku.

S ciljem smanjenja troškova, rada bez zastoja i skupih kvarova te nepredviđeno izgubljenog vremena - termografija svakako predstavlja kvalitetan alat za brzo i točno dijagnosticiranje problema koji se ne mogu detektirati vizualnim pregledima.

Kratka poduka Rajka Roginića o načinu rada termovizijske kamere tipa Thermopro TP8 IR

Parovod viđen očima termovizijske kamere – detektirani su gubici energije na neizoliranom dijelu

